

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

31.03.2023

[KEYNAS GROUP](#) об'єднує експертів з податків, обліку, трансфертного ціноутворення та права. Ми допомагаємо міжнародним та українським компаніям стабільно розвиватися та комплексно вирішувати різні задачі бізнесу не лише в Україні, а й за її межами, завдяки участі у міжнародній асоціації TAG Alliances®.

[TAG Alliances®](#) одна з найбільших у світі асоціацій незалежних юридичних, бухгалтерських та професійних фірм.

Дайджест підготовлений експертами KEYNAS GROUP з метою інформування про деякі особливості ведення діяльності в Україні. Дайджест містить вибірккову інформацію з урахуванням нашої основної спеціалізації та окремих практичних ситуацій.

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА включають новації, які вимагають оперативного реагування. Інші актуальні зміни, роз'яснення та особливості нарахування податків та ведення бухгалтерського обліку розміщено у відповідних тематичних розділах.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ ґрунтується на реальних кейсах, які виникають в щоденній діяльності бізнесу. Це особиста позиція експертів KEYNAS GROUP, яка за будь-яких обставин не має сприйматись користувачами як спонукання до конкретних дій або порушення законодавства.

СУДОВА ПРАКТИКА вибірково фокусує увагу на ключових судових рішеннях по важливим поширеним питанням.

Будь-яка інформація у Дайджесті надає лише загальне уявлення про поточні події та ситуації, її не слід сприймати як професійну та вичерпну консультацію. Для прийняття будь-яких практичних рішень рекомендуємо отримати індивідуальну консультацію з урахуванням конкретних обставин та особливостей вашої ситуації.

ЗМІСТ

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА	4
Банки зобов'язали розкривати інформацію про зв'язки клієнтів із рф	4
Працевлаштування осіб з інвалідністю: новий порядок надсилання штрафів	4
Впроваджено загальний стандарт звітності CRS	4
Внесено зміни до Інструкції про порядок нарахування і сплати ЄСВ	5
ПДВ	5
Повернення частини товарів, оплату за які зараховано за іншу поставку	5
ТРАНСФЕРНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	5
Перше подання Звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній	5
КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ	6
Повідомлення про факти, що свідчать про володіння КІК	6
ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	6
Умови виплати лікарняних у період простою працівника	6
Відповідальність за невикористані відпустки за минулі роки	7
ІНШЕ	7
АМК: мільйони штрафів за введення в оману щодо зв'язків з рф	7
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	7
Документальне підтвердження перебування працівника у відрядженні	7
Відповідальність з військового обліку: розпорядження/повістки від ТЦК та СП	8
СУДОВА ПРАКТИКА	9
Оціночне судження не є актом недобросовісної конкуренції	9
КОНТАКТИ	10

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Банки зобов'язали розкривати інформацію про зв'язки клієнтів із рф

НБУ [зобов'язує](#) банки виявляти та документувати інформацію про зв'язки клієнтів та їх контрагентів із державою, що здійснює збройну агресію проти України.

Збір та документування зазначеної інформації сприятиме підвищенню прозорості щодо клієнтів банків, які мають зв'язки із державою-агресором, та виявленню прихованої присутності держави-агресора на українському ринку.

Працевлаштування осіб з інвалідністю: новий порядок надсилання штрафів

ПФУ [затвердив](#) Порядок надсилання розрахунку сум адміністративно-господарських санкцій, що підлягають сплаті у зв'язку з невиконанням нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю за попередній рік.

Порядком встановлено не лише механізм надсилання такого розрахунку, а також і його форму.

Розрахунок надсилатимуть роботодавцям у формі електронного документа.

Впроваджено загальний стандарт звітності CRS

Впровадження в національне законодавство Стандарту CRS – обов'язкова умова приєднання України до міжнародної системи обміну інформацією в межах Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки.

У свою чергу Законом №8131 впроваджено Загальний стандарт звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки, схваленого ОЕСР та встановлено:

- функції та права контролюючих органів для забезпечення отримання інформації, необхідної для обміну, відповідно до Стандарту CRS;
- вимоги для фінансових агентів застосовувати правила Стандарту CRS під час належної комплексної перевірки фінансових рахунків та подавати до ДПС інформацію про фінансові рахунки власників рахунків, які є податковими резидентами інших юрисдикцій - партнерів з обміну інформацією;
- вимоги щодо мінімального строку зберігання документів та порядку надання контролюючому органу таких документів деякими суб'єктами господарської діяльності;
- порядок отримання інформації для податкових цілей контролюючим органом відповідно до Стандарту CRS та на запит від компетентного органу іноземної юрисдикції на підставі міжнародного договору;
- ефективний механізм контролю щодо дотримання вимог Стандарту CRS фінансовими агентами.

Поки що остаточний текст Закону №8131 не оприлюднено, але можна попередньо ознайомитись із [законопроектом](#).

Внесено зміни до Інструкції про порядок нарахування і сплати ЄСВ

Мінфін [вніс зміни](#) до Інструкції про порядок нарахування і сплати ЄСВ. Зокрема:

1. Інструкцію приведено у відповідність до Законів № [2010](#), [2421](#), [2620](#).
2. з'явиться можливість подання додатків 1 та 3 до цієї Інструкції як у паперовому, так і в електронному вигляді;
3. у новій редакції викладено три додатки до Інструкції:
 - Додаток 1. Заява;
 - Додаток 4. Типовий договір про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування;
 - Додаток 5. Типовий договір про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (одноразова сплата єдиного внеску).

ПДВ

Повернення частини товарів, оплати за які зараховано за іншу поставку

Згідно [роз'яснень](#) ДПС, у разі зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг податкові зобов'язання постачальника (продавця) підлягають коригуванню на підставі складеного та зареєстрованого в ЄРПН розрахунку коригування.

Отримувач (покупець) відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

У разі якщо на дату повернення частини товарів сума оплати за них зараховується в рахунок оплати іншого товару, тобто ці кошти набувають статусу передоплати за інший товар, то постачальник на зазначену дату на суму коштів, які зараховуються в рахунок оплати іншого товару, повинен скласти податкову накладну та зареєструвати її в ЄРПН.

ТРАНСФЕРНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Перше подання Звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній

ДПС [звертає увагу](#), що наразі ВРУ на підпис Президенту направлено [Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки](#), яким, серед іншого, передбачені зміни до п.53 підрозд.10 розд.ХХ ПКУ щодо першого звітного періоду для подання Звіту у розрізі країн МГК.

Зокрема, передбачається, що лише платникам податків, які є материнськими компаніями МГК в Україні, вперше необхідно буде подати цю звітність за фінансовий рік, який закінчується у періоді з 01 січня до 31 грудня 2022 року.

Для інших випадків, визначених пп.39.4.10 ПКУ, законопроект передбачає подання Звіту у розрізі країн МГК за фінансовий рік, який розпочинається у періоді з 01 січня до

31 грудня року, в якому Багатостороння угода щодо СbС набрала чинності щонайменше з однією іноземною юрисдикцією – стороною Багатосторонньої угоди щодо СbС, яка є партнером України щодо автоматичного обміну інформацією.

КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ

Повідомлення про факти, що свідчать про володіння КІК

ДПС [нагадує](#) що пп.39-2.5.5 ПКУ визначено необхідність подання повідомлення контролюючому органу:

- про кожне безпосереднє або опосередковане набуття частки в іноземній юридичній особі або початок здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до визнання такої фізичної (юридичної) особи контролюючою особою відповідно;
- заснування, створення або набуття майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи;
- кожне відчуження частки в іноземній юридичній особі або припинення здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до втрати визнання такої фізичної (юридичної) особи контролюючою особою;
- ліквідацію або відчуження майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи.

Неповідомлення контролюючою особою контролюючого органу про вищезазначені дії у строки, передбачені пп.39-2.5.5 ПКУ, тягне за собою накладення штрафу. Станом на 01.01.2023 розмір штрафу становить 805 200 гривень.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Умови виплати лікарняних у період простою працівника

ПФУ [звертає увагу](#), якщо роботодавець оголосив простій не з вини працівника, він повинен виплачувати зарплату з розрахунку не нижче від 2/3 тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу) за період знаходження працівника в простой.

Водночас допомогу по тимчасовій непрацездатності надають застрахованій особі у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату зарплати у разі настання в неї страхового випадку.

Зважаючи на те, що працівник в період перебування у простой, отримує компенсаційну виплату за невідпрацьований час, то при настанні одного із страхових випадків в період перебування у простой не з вини працівника втрати зарплати не відбувається. Тому відсутні підстави виплачувати допомогу по тимчасовій непрацездатності як компенсацію втраченого заробітку.

Відповідальність за невикористані відпустки за минулі роки

Держпраці [нагадує](#), що законодавством передбачено, що кожного року працівник повинен відпочивати від роботи, тобто, йти у відпустку. Однак на практиці це правило не завжди виконується, в результаті чого в окремих працівників накопичуються відпустки за два, три або більше років.

Основною причиною накопичення певної кількості невикористаних відпусток є невиконання графіка відпусток, який щороку складається на підприємстві, в установі та організації.

Ще однією причиною накопичення днів невикористаної відпустки є звичка деяких працівників відпочивати лише частину належної їм відпустки.

Проте відповідальність за невиконання цих норм законодавства несе роботодавець.

ІНШЕ

АМК: мільйони штрафів за введення в оману щодо зв'язків з рф

Антимонопольний комітет України (далі – АМК) започаткував цікаву практику застосування штрафів за поширення суб'єктами господарювання неповної інформації про своїх власників з росії, зокрема, заперечення факту їх прямого відношення до країни-агресора.

На переконання АМК України така недостовірна інформації може вплинути на наміри контрагентів щодо співпраці, а також – на бажання українських споживачів купувати товари у такого суб'єкта, а тому є порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції. Детальніше можна ознайомитись за [посиланням](#).

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Документальне підтвердження перебування працівника у відрядженні

З 1 квітня 2023р. кількість днів відрядження для розрахунку добових буде визначатися згідно з наказом про відрядження і одного чи декількох документальних доказів перебування особи у відрядженні.

Отже, окрім наказу про відрядження має бути хоча б один документ який слугуватиме доказом перебування працівника у відрядженні.

За відсутності такого документу сума добових включатиметься до оподаткованого доходу платника податку.

У зону ризику потрапляють одноденні відрядження, якщо працівник використовує автомобіль. У такому разі не буде ні проїзного документу, ні рахунків на проживання. Деякі експерти рекомендують повернутись до застосування посвідчень про відрядження з відмітками сторін. Водночас, чи погодяться податківці з посвідченням про відрядження у якості підтверджуючого документу поки що не відомо.

Але будь-яке відрядження (в т. ч. одноденне) має мету. Наприклад, працівник поїхав до контрагента, щоб заключити договір. Відповідно, на нашу думку, достатнім

документальним підтвердженням буде договір підписаний контрагентом датою, яка відповідатиме даті відрядження.

Тобто виходячи з мети відрядження рекомендуємо аналізувати, яке документальне підтвердження може бути у кожному конкретному випадку.

Відповідальність з військового обліку: розпорядження/повістки від ТЦК та СП

Як у мирний час, а тим більше під час війни, компанії як роботодавці можуть мати справу з отриманням розпоряджень від територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП) щодо оповіщення військовозобов'язаних та врученням їм повісток про виклик.

Із практики – не всі роботодавці належно виконують такі розпорядження. Тому виникає логічне питання: яка ж **відповідальність** може загрожувати у подібних ситуаціях?

З огляду на судову практику ми вбачаємо наступні тенденції:

1. Притягнення до **адміністративної** відповідальності **уповноваженої особи** за організацію та ведення військового обліку (Постанова Восьмого апеляційного адміністративного суду від 06.12.2022 у справі №302/1321/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107701400>; Постанова П'ятого апеляційного адміністративного суду від 19.04.2022 у справі №523/12980/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104007525>).
2. Якщо компанії не реагують / не належно / не в повній мірі реагують на розпорядження ТЦК та СП, тоді відповідними установами складається протокол про адміністративне правопорушення, а далі – постанова (Постанова Сьомого апеляційного адміністративного суду від 10.08.2021 у справі №127/11252/21: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98888475>).
3. Оскарження притягнення до відповідальності – через **адміністративні суди**.

Починаючи з 30.12.2022р. розпочав свою дію новий Порядок організації та ведення військового обліку. Слід відзначити, що наразі судових рішень за новим Порядком обмаль, зважаючи на невеликий строк його дії.

Проте вже є випадки оскарження притягнення до відповідальності за результатами виконання розпорядження щодо оповіщення військовозобов'язаних не у повному обсязі (Рішення Хустського районного суду Закарпатської області від 27.02.2023 у справі №309/659/23: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109233692>).

З урахуванням того, що, на жаль, війна в Україні продовжується, ймовірно кількість звернень ТЦК та СП з розпорядженнями до суб'єктів господарювання може зростати, а разом із тим й кількість судових справ та застосування відповідальності – збільшуватися. Що у свою чергу, може потребувати додаткової уваги роботодавців щодо цього питання, для того, щоб було коректне розуміння як реагують на різні ситуації українські суди.

СУДОВА ПРАКТИКА

Оціночне судження не є актом недобросовісної конкуренції

За загальним правилом поширення суб'єктом господарювання будь-якої інформації не повинно вводити в оману, в протилежному випадку можливе накладення штрафів не тільки за порушення законодавства про захист прав споживачів, а й за вчинення акта недобросовісної конкуренції.

У цьому контексті заслуговує на увагу наступний висновок ВС, який хоч і стосувався публічного виступу науковця щодо медичного препарату проти COVID-19, але може бути цікавим будь-яким компаніям, які здійснюють активну промо-діяльність.

Верховний Суд дійшов до висновку, що коли інформація:

- подається у формі оціночних суджень (тобто, власних думок, переконань);
- поширюється не від імені суб'єкта господарювання, тобто не посадовими особами чи особами, які діють на підставі доручення,

то це не є свідченням вчинення, акта недобросовісної конкуренції, навіть якщо інформація поширена працівником відповідного суб'єкта і фактично впливає на намір споживачів купити препарат (детальніше: Постанова ВС від 10.09.2021, №910/13056/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98911260>).

Звертаємо Вашу увагу, що наведене рішення ВС не є законом, а тому кожному конкретному випадку поширення інформації щодо товарів слід додатково звертатися з законом та актуальною практикою.

КОНТАКТИ

Департамент клієнтського сервісу

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

mariia.khomenko@keynas.com

+38 (067) 464 35 95

Департамент консалтингу

sergii.kucherenko@keynas.com

Юридичний департамент

maksim.zhukov@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+38 (067) 523 89 00

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com